

Sekcja Wychowanków Politechniki Kijowskiej
przy Zarządzie Głównym Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT

Józef Węgrzyn

WSPOMNIENIA Z KIJOWA

XIV

**ROSYJSKO-POLSKI
I POLSKO-ROSYJSKI
SŁOWNIK TRUDNYCH WYRAZÓW**

**РУССКО-ПОЛЬСКИЙ
И ПОЛЬСКО-РУССКИЙ
СЛОВАРЬ ТРУДНЫХ СЛОВ**

(wyjątek)

SPIS TREŚCI

Wstęp	I
Rosyjsko-polski słownik trudnych wyrazów	1
Polsko-rosyjski słownik trudnych wyrazów	56
Homonimy polsko-rosyjskie	106
Alfabet rosyjski i alfabet polski	107

© treść: Józef Węgrzyn.

© skład: Sekcja Wychowanków Politechniki Kijowskiej przy Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych – Naczelna Organizacja Techniczna.

Treść niniejszego słownika stanowi w świetle prawa autorskiego własność autora i ani w całości, ani w części nie może być kopiowana bez jego zgody.

Niniejszy słownik może być otwierany wyłącznie za pomocą programu Acrobat Reader firmy Adobe Systems Inc., który umożliwia jego przeglądanie na ekranie komputera.

Drukowanie i kopiowanie tekstu jest zablokowane.

Użycie innego oprogramowania w celu drukowania, bądź kopiowania, a także usunięcie wbudowanych blokad stanowi naruszenie praw autorskich.

WSTĘP

Autorem słownika jest członek Sekcji, skarbnik jej Zarządu, Józef Węgrzyn – absolwent wydziału chemiczno-technologicznego Politechniki Kijowskiej z 1961 r. Pracując w Nadodrzańskich Zakładach Przemysłu Organicznego ROKITA w Brzegu Dolnym i później często korzystał z rosyjskiej literatury technicznej, tłumaczył zawodowo teksty z różnych dziedzin techniki. Jako tłumacz przysięgły języka rosyjskiego spotykał się z tłumaczeniami sądowymi, wykraczającymi poza technikę. Odnotowywał wyrazy i wyrażenia trudne, to jest te, których znaczenie trzeba było sprawdzać w słownikach branżowych i innych dostępnych źródłach. W ten sposób autor zgromadził pokaźny zbiór terminów, które można by nazwać trudnymi z uwagi na ich ograniczony zakres występowania bądź niską częstotliwość obecności w tekstach. Odnotowywał wyrazy, które, choć popularne, miały także inne rzadsze znaczenie. Wyrazy te zebrał w słowniku oddawanym dziś do rąk członków Sekcji Wychowanków Politechniki Kijowskiej i jej sympatyków.

Słownik nie próbuje podawać wszystkich znaczeń wyrazów, podaje te rzadsze, trudniejsze do znalezienia w dostępnych źródłach. Pomija natomiast wyrazy występujące na ogół w licznych innych słownikach.

Słownik zawiera ponad 10 tysięcy nazw pojęć, procesów, urządzeń i elementów z mechaniki, chemii, elektrotechniki i elektroniki, nazwy niektórych instytucji naukowych i gospodarczych, organizacji politycznych i społecznych, uporządkowane alfabetycznie według wyrazów hasłowych lub pierwszych wyrazów występujących w nazwach (nie tworzą więc one wówczas gniazd rzeczownikowych). Tyldą (~) oznaczono powtarzający się wyraz terminu złożonego. Pismem pochyłym (*kursywą*) podano objaśnienia i dopowiedzenia. Odpowiedniki równoznaczne oddzielono przecinkiem, zaś odpowiedniki bliskoznaczne, których znaczenia nie pokrywają się wzajemnie, oddzielono średnikiem. Zrezygnowano w słowniku z podawania nazw pierwiastków i jednostek miar (poza kilkoma zakwalifikowanymi do grupy trudnych), gdyż szeroko operował nimi poprzedni „Rosyjsko-polski i polsko-rosyjski słownik skrótów” Józefa Węgrzyna, udostępniony w 2005 r.

Autor zebrał także pokaźny zbiór homonimów polsko-rosyjskich i postanowił dołączyć je do słownika jako ciekawostkę.

Autor słownika i jego redaktor mają nadzieję, że „Rosyjsko-polski i polsko-rosyjski słownik trudnych wyrazów” będzie służył pomocą Koleżankom i Kolegom, którzy na co dzień uczestniczą we współpracy naukowo-technicznej i ekonomicznej między Polską i krajami Wspólnoty Niepodległych Państw, gdzie używa się języka rosyjskiego.

Janusz Fuksa

Dla potrzeb publikacji internetowej niniejszy plik zawiera słownika homonimów. Autor zajął się homonimami na granicy języków rosyjskiego i polskiego. Tego rodzaju homonimy nazywa się zwykle „fałszywymi przyjaciółmi”, którzy to przyjaciele poprzez skojarzenia z językiem ojczystym prowadzą na manowce posługujących się językiem obcym. Bywa to nie tylko przyczyną nieporozumień, ale może być w szczególnych wypadkach obraźliwe.

Andrzej Mnich

HOMONIMY
POLSKO-ROSYJSKIE
ПОЛЬСКО-РУССКИЕ ОМОНИМЫ

akademik *общезитие*

arka Noego Ноев ковчег

awans *повышение, продвижение (по службе)*

babka *подорожник, кулич*

bielizna *бельё*

biegun *полюс*

bój *бой*

brak *недостаток*

bunkier *бомбоубежище*

but *ботинок*

ser *било*

czas *время*

czasy *времена*

czaszka *череп*

czesać *расчёсывать*

czyhać *угрожать*

czyn *действие*

dworzec *вокзал*

dywan *ковёр*

dzierżawa *аренда*

flaga *флаг*

gadać *говорить*

gałka *ручка (прибора)*

głaz *скала, валун*

godny *достойный*

gody *спаривание животных*

gracz *игрок*

gruz *budowlany* *строительный мусор*

halka *нижняя юбка*

izba *палата*

jutro *завтра*

kawior *китовая икра*

kiedy *когда*

kit *замазка*

krawat *галстук*

kromka *ломоть*

kruk *ворон*

kruszenie *раздробление*

lecz *но*

lekcja *урок*

licować *облицовывать*

list *письмо*

listki *листочки*

listopad *ноябрь*

lustro *зеркало*

ładnie *красиво*

łakomstwo *прожорливость*

академик *akademik (tytuł), członek Akademii Nauk*

арка *arkada*

аванс *zaliczka*

бабка *задняя konik (w tokarce)*

белизна *białość*

бегун *biegacz*

буй *boja*

брак *związek małżeński*

бункер *zasobnik, silos*

бут *łamany kamień budowlany*

цепь *łańcuch, obwód*

час *godzina*

часы *zegarek*

чашка *filizanka*

чесать *drapać*

чихать *kichać*

чин *ranga, stopień*

дворец *pałac*

диван *kanapa*

державна *mocarstwo*

фляга *manierka*

гадать *wróżyc*

галка *kawka*

глаз *oko*

годный *nadający się*

годы *lata*

грач *gawron*

груз *ładunek*

галька *gruby żwir (otoczaki)*

изба *chałupa*

утро *ranek*

ковёр *dywan*

кеды *trampki*

кит *wieloryb*

кровать *łóżko*

кромка *krawędź*

круг *koło*

крушение *katastrofa*

лечь *położyć się*

лекция *wykład*

лицевать *licować*

лист *arkusz*

листки *arkusiki*

листопад *opadanie liści*

люстра *żyrandol*

ладно *dobrze, w porządku*

лакомство *smakołyk*

ług щёлочь
łuk дуга
łuna зарево
łyżwy коньки
manto dać поколотить кого-либо
matka мать
miałka мелкая
nakazać приказать
nastroyenie настройка
niedziela воскресенье
nie wolno нельзя
obradować заседать
ochotnik доброволец
ołów свинец
opuszka подушечка (пальца)
orać пахать
order орден
owoce фрукты
rapa рубероид, толь
rapka каша
pensja зарплата
pieczeń жаркое
plecy спина
plot забор
podkładka шайба
pokój мир, комната
portfel бумажник
pozór вид
pożalować пожалеть
pożaluj пожалей
prospekt (folder) буклет
prymus первый ученик
pulpit пульта
puszka банка
pytać спрашивать
racja правота, паёк
rano утро
rogatka (miasta) черта города
rosół бульон
rota текст присяги
rym рифма
rys черта, штрих
rzecz вещь
Rzym Рим
samochodom автомобилям
schodzić исходить
sinica синюха
sklep магазин
skład состав
skoro как только, едва
słownie прописью
solanka рассол
sód нартий
spasać скармливать
spisek заговор

ług łąka
łuk cebula
łuna księżyc
łyżwi narty
manto futro damskie
matka macica
мялка gniotownik
наказывать ukarać
настроение humor
неделя tydzień
невольно mimowolnie, nieumyślnie
обрадовать ucieszyć
охотник myśliwy
олово cyna
опушка (леса) skraj (lasu)
орать wrzeszczeć
ордер przydział, asygnata
овощи warzywa
папа ojciec, papież
папка teczka
пенсия emerytura, renta
печень wątroba
плечи ramiona
плот tratwa
подкладка podszewka
покой spokój
портфель teczka
позор hańba
добро пожаловать witamy
пожалуй chyba, pewnie
проспект aleja
примус kuchenka na paliwo ciekłe
пульпит zapalenie miazgi zęba
пушка armata, działo
пытать torturować
рация radiostacja
рано wcześniej
рогатка proca
рассол solanka
рота kompania
Рим Rzym
рис ryż
речь mowa
жим wyciskanie
самоходом własnym biegiem
сходить pójść po coś
синица sikora
склеп sklepienie, krypta
склад magazyn
скоро wkrótce, niebawem
словно niby
солянка rodzaj zupy
суд sąd
спасать ratować
список spis

sprawa *дело*
sprawka *проделка, делишки*
sroka *сорока*
stół *стол*
stręczyć *сводничать*
surma *дудка*
sutki *грудные железы*
szaber *мародёрство*
szczeka *лает*
szczyt *вершина*
śliwki *сливы*
światność *великолепие, пышность*
tok (bieg) *ход*
tu żyć *здесь жить*
tuman *балда*
ubrać *одеть*
ugór *целина, пар*
ukłon *поклон*
ukrop *кипяток*
uprawa *выращивание*
urok *обаяние*
wieko *крышка*
wieszcz *великий поэт*
wieś *село*
workowanie *расфасовка в мешки*
wóz *телега*
wygoda *удобство*
wyrzec *высказать*
zakaz *запрет*
zakon *орден*
zasłonka *занавеска*
zatem *следовательно, таким образом*
zatoczyć *обвести*
zatrudnienie *занятие*
zażywać *принимать*
zdanie *мнение, предложение*
zmazać *стереть*
żaba *лягушка*
żaden *никакой*
żal *скорбь*
żałoba *траур*
żałowanie *раскаивание*
żyłtka *лезвие*
żyła *вена*
żywot *жизнь*

справа z prawej strony
справка *zaświadczenie*
(по истечении) **срока** *po upływie terminu*
стул *krzesło*
строчить *stebnować (szyć)*
сурьма *antymon*
сутки *doba*
шабер *skrobak*
щека *policzek*
щит *tarcza, osłona*
сливки *śmietanka*
светность *natężenie oświetlenia*
ток *prąd*
тужить *tęsknić, ubolewać, martwić się*
туман *mgła*
убрать *sprzątnąć*
угорь *węgorz*
уклон *pochylenie*
укроп *koper*
управа (городская) *magistrat*
урок *lekcja*
веко *powieka*
вещь *rzecz*
весь *cały*
воркование *gruchanie*
вуз *uczelnia wyższa*
выгода *korzyść*
выжечь *wypalić*
заказ *zamówienie*
закон *ustawa, prawo*
заслонка *zastawka*
затем *następnie*

заточить *naostrzyć*
затруднение *trudność*
заживать *goić się*
здание *budynek, gmach*
смазать *posmarować*
жаба *dusznica*
жаден *skapu*
жаль *szkoda*
жалоба *skarga*
жалованье *pensja, gaża*
жилетка *kamizelka*
жила *zamieszkiwała*
живот *brzuch*

Józef Węgrzyn

**ROSYJSKO-POLSKI I POLSKO-ROSYJSKI
SŁOWNIK TRUDNYCH WYRAZÓW**

Skład komputerowy: autor

Współpraca i weryfikacja: Janusz Fuksa

W procesie wydawniczym uczestniczył: Andrzej Sarzyński

Na okładce: główny gmach Politechniki Kijowskiej –
rysunek Olgi Nikodem

Wydawca: Sekcja Wychowanków Politechniki Kijowskiej
przy Zarządzie Głównym FSNT NOT w Warszawie
Nakład: 50 egz.